

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ**

**Μέρος πρώτο:
Καθημερινές συναλλαγές και αριθμοί
τηλεφώνων**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αντί προλόγου	3
Καθημερινές συναλλαγές	6
Αριθμοί τηλεφώνων και τηλεφωνήματα	9

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ:

Η αναγκαιότητα ενασχόλησης με τα προφορικά

Για όλες τις ζωντανές γλώσσες η προφορική ομιλία παίζει μεγάλο ρόλο. Το ίδιο σημαντική είναι και για τα κινεζικά, αν και παρουσιάζει ορισμένες ιδιομορφίες, οι οποίες πρέπει πριν την έναρξη της εξάσκησής μας να διαλευκανθούν. Μία πρώτη ιδιομορφία είναι το γεγονός ότι σε πάρα πολλούς σπουδαστές της κινεζικής γλώσσας το επίπεδο των προφορικών και των γραπτών είναι δυνατόν να είναι αναντίστοιχο. Υπάρχουν πάρα πολλοί σπουδαστές που είναι ικανότατοι στα προφορικά, αλλά δεν ξέρουν πώς να γράψουν αυτό που λένε. Αυτό συμβαίνει διότι, μαθαίνοντας μέσα στην πραγματική ζωή να μιλάμε, συχνά ξεχνάμε να ρωτήσουμε πώς γράφεται κάτι. Αντίθετα, υπάρχουν άνθρωποι που μπορούν να γράψουν υπέροχα, σχεδόν αλάνθαστα κείμενα στην κινεζική, αλλά δεν μπορούν ουσιαστικά να συνεννοηθούν στην προφορική γλώσσα.

Οι περιπτώσεις αδυναμίας στο πεδίο του προφορικού λόγου είναι, θα έλεγα, περισσότερο συχνές στα κινεζικά. Αυτό παρατηρείται εξ αιτίας μίας πληθώρας λόγων, όπως ας πούμε το γεγονός ότι ο δάσκαλος δεν επιμένει αρκετά στην διδασκαλία της ορθής προφοράς. Η μη ορθή προφορά επηρεάζει την συνεννόηση με έναν διττό τρόπο. Πρώτα από όλα, επηρεάζει την κατανόηση όσων λέμε από τους άλλους, δεύτερον, δε, επηρεάζει την κατανόηση όσων λένε οι άλλοι σε εμάς.

Τα προφορικά στις εξετάσεις. Όπως είναι γνωστό, οι εξεταστικοί φορείς των ευρωπαϊκών γλωσσών συνηθέστατα εξετάζουν γραπτά και προφορικά μαζί, και εφόσον οι υποψήφιοι / υποψήφιοι επιτύχουν και στα δύο, χορηγούν το αντίστοιχο πιστοποιητικό γλωσσομάθειας. Ωστόσο, στα κινεζικά η προφορική ομιλία εξετάζεται ξεχωριστά, με το πτυχίο HSKK. Το συγκεκριμένο πτυχίο είναι αρθρωμένο σε

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ

τρία επίπεδα. Σε αυτήν την εξέταση, κύριο ρόλο παίζει η ορθή προφορά των τόνων και των συλλαβών, βεβαίως. Η αναντιστοιχία επιδόσεων που παρατηρείται συχνά ανάμεσα στα προφορικά και στα γραπτά έχει πιθανότατα σχέση με αυτήν την διάρθρωση.

Τα προφορικά στην καθημερινή ζωή. Η καθομιλουμένη κινεζική παρουσιάζει κάποιες σημαντικές διαφορές εν σχέσει με την γραπτή, καθώς στην καθομιλουμένη χρησιμοποιούνται κάποιες διατυπώσεις, οι οποίες τυπικώς λαμβάνονται υπ' όψιν ακόμη και ως λάθος. Το «*Πώς ονομάζεσαι;*» πλειστάκις δεν λέγεται 你叫什么名字? (nǐ jiào shén me míng zì), όπως δηλαδή διδάσκεται κατά κόρον, αλλά 你怎么称呼? (nǐ zěn me chēng hu). Παρόμοιες διαφορές αναδεικνύουν την σημασία της ενασχόλησης με την προφορική κινεζική.

Άλλες διαφορές, οι οποίες υφίστανται και σε άλλες γλώσσες αλλά στην περίπτωση της κινεζικής είναι πάρα πολύ έντονες, είναι αυτές που παρατηρούνται στο λεξιλόγιο. Για παράδειγμα, η λέξη «καπνίζω» στα γραπτά κινεζικά είναι 吸烟 (xī yān), ενώ στην καθομιλουμένη προτιμάται το 抽烟 (chōu yān). Έτσι, στις απαγορευτικές πινακίδες θα δει κανείς την πρώτη διατύπωση, στην καθημερινή του ζωή όμως θα συναντά πλειστάκις την δεύτερη. Τα όμοια ισχύουν και για πολλές άλλες λέξεις. Επομένως είναι πολύ βασικό να εξοικειωθεί κανείς και με τις διάφορες ιδιαιτερότητες της καθομιλουμένης κινεζικής, προ κειμένου η επικοινωνία και οι συναλλαγές να γίνουν ευκολότερες.

Υπάρχουν και άλλες ακόμη ιδιαιτερότητες, αλλά έως εδώ έχει, πιστεύω, καταδειχθεί ότι η ανάγκη μίας συστηματικότερης ενασχόλησης με την προφορική κινεζική είναι μάλλον

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ

επιβεβλημένη. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένες ερωταποκρίσεις εμπνευσμένες από καθημερινές καταστάσεις.

Κωνσταντίνος Γ. Πολύμερος

I. Καθημερινές συναλλαγές

zhè ge duō shao qián?

这个多少钱?

Πόσο κάνει αυτό;

Τρόποι απάντησης:

1. Με το 块 (kuài) / 块钱 (kuài qián), εάν το ποσό δεν έχει λεπτά, π.χ.:

sān kuài (qián)

三块(钱)

Τρία γιουάν.

2. Με 块 (kuài) και το 分 (fēn) για τα λεπτά, αλλά χωρίς το 钱 (qián), π.χ.:

sān kuài sì shí fēn

三块四十分

Τρία γιουάν και σαράντα λεπτά.

3. Με το 元 (yuán) και το 分 (fēn), τρόπος που είναι πιο επίσημος αλλά προτιμάται κάπως λιγότερο στην καθημερινή ομιλία, όπως για παράδειγμα στο παρακάτω:

sān yuán sì shí fēn

三元四十分

Τρία γιουάν και σαράντα λεπτά.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ

Άλλα νομίσματα:

Γενικά, η λέξη 块 (kuài) χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τα γιουάν. Επομένως δεν μπορεί κανείς να πει «块 (kuài)» και να εννοεί, ας πούμε, *ευρώ. Ωστόσο, η λέξη 分 (fēn) αποδίδει κατά κανόνα τα λεπτά όλων των νομισμάτων.

ōu yuán

欧元

Ευρώ.

sān ōu yuán sì shí fēn

三欧元四十分

Τρία ευρώ και σαράντα λεπτά.

měi yuán

美元

Δολάριο.

Σχετικό λεξιλόγιο: 贵 (guì) ακριβός, -ή, -ό, 便宜 (pián yì) φθηνός, -ή, -ό, 买 (mǎi) αγοράζω, 卖 (mài) πωλώ.

yě tài guì le

也太贵了!

Πάρα πολύ ακριβό!¹

zhè ge hěn pián yì

这个很便宜!

Πολύ φθηνό αυτό!

nǐ xiǎng mǎi shén me

你想买什么?

Τί θέλεις να αγοράσεις;

nǐ mài shén me

你卖什么?

Τί πουλάς;

¹ Εδώ το επίρρημα 也 (yě) δεν τίθεται με την έννοια του «επίσης», αλλά μάλλον με μία εμφατική χρήση, η οποία δεν είναι εύκολο να προσεγγισθεί θεωρητικά.

II. Αριθμοί τηλεφώνων & τηλεφωνήματα

Οι Κινέζοι δεν λένε του αριθμούς τηλεφώνων κατά δεκάδες, όπως εμείς. Δηλαδή δεν λένε «εξήντα εννέα ογδόντα» κλπ. Αντιθέτως, όπως και οι αγγλοσάξονες προφέρουν κάθε τηλεφωνικό αριθμό έναν προς έναν, π.χ. «έξι εννέα οκτώ μηδέν». Τα ίδια ισχύουν και για αριθμούς δρομολογίων λεωφορείων, πτήσεων κλπ. Όπως και στο αγγλικό σύστημα προφοράς, έτσι και στο κινεζικό υπάρχουν ιδιομορφίες. Επί παραδείγματι, στο αγγλικό σύστημα το 0 δεν προφέρεται “zero” αλλά αντίθετα με την προφορά του γράμματος O. Στα κινεζικά, η μοναδική ιδιομορφία έγκειται στην προφορά του αριθμού 1, ο οποίος δεν προφέρεται ως *yī αλλά ως yāo. Αυτό συμβαίνει διότι η δεύτερη προφορά είναι λιγότερο εύκολο να παρεξηγηθεί. Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι οι κινεζικοί αριθμοί τηλεφώνων, για προφανείς λόγους, έχουν ένδεκα ψηφία.

nǐ de diàn huà shì duō shǎo

你的电话是多少?

«Πόσο είναι το τηλέφωνό σου;» (=Ποιο είναι το τηλέφωνό σου;)

wǒ de diàn huà shì liù jiǔ bā líng yāo yāo sì wǔ qī sān

我的电话是 6 9 8 0 1 1 4 5 7 3

Το τηλέφωνό μου είναι 6980114573.

Η φράση «τηλέφωνώ σε κπ» σχηματίζεται με την βοήθεια της λέξεως 给 (gěi), η οποία δείχνει σε ποιόν γίνεται το τηλεφώνημα, π.χ.:

nǐ gěi shéi dǎ diàn huà

你给谁打电话?

Σε ποιόν τηλεφωνείς;

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ

wǒ gěi wǒ mā ma dǎ diàn huà

我给我妈妈打电话

Τηλεφωνώ στην μαμά μου.

gěi nǐ dǎ diàn huà de rén shì shéi

给你打电话的人是谁?

Ποιός είναι ο άνθρωπος που σου τηλεφώνησε;

Σχετικό λεξιλόγιο: 接 (jiē) παραλαμβάνω κπ από κάπου / σηκώνω
τηλέφωνο, 挂 (guà) κρεμάω / κλείνω τηλέφωνο.

nǐ wèi shén me bù jiē diàn huà

你为什么 不接电话?

«Γιατί δεν το σηκώνεις;», Γιατί δεν σηκώνεις το τηλέφωνο;

nǐ bié guà diàn huà

你别挂电话!

Μην κλείσεις το τηλέφωνο! (=Κράτα την γραμμή!)

Σύντομο πολιτιστικό σημείωμα: Αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στην Ευρώπη, οι Κινέζοι δανείζουν το κινητό τους ακόμη και σε αγνώστους, ιδίως αν αυτοί είναι ξένοι που ζητούν διευκόλυνση.